

ପିଣ୍ଡ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ

୨୦୨୪-୨୫ ଖରିଫ ଋତୁରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ର ଶୈକ୍ଷିକ ଫାର୍ମ ପରିସରରେ ୧୩ ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ ୬୨୯ କିଣ୍ଟାଲ କଳାଚମ୍ପା କିସମର ପିଣ୍ଡ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା। ଯାହାର ହାରାହାରି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ୪୮ କିଣ୍ଟାଲ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଉତ୍ପାଦିତ ବିହନକୁ ଶ୍ୟାମାଖୁଣ୍ଟା ତଥା ତାହାର ଆଖପାଖ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀ ଭାଇ-ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସରକାରୀ ମୂଲ୍ୟରେ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ସେହିଭଳି ଚଳିତ ବର୍ଷ ଖରିଫ ଋତୁରେ ୧୩ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ କଳାଚମ୍ପା କିସମର ପିଣ୍ଡ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଅଛି। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୬୫୦ କିଣ୍ଟାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଣ୍ଡ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି।

ବିଶ୍ୱଖାଦ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ

କୃଷିବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ ଦ୍ୱାରା କୁଳିଅଣା ବ୍ଲକ୍ସ୍ଥିତ ଆନିଆପାଳ ଗ୍ରାମଠାରେ ଅକ୍ଟୋବର ୧୬ ତାରିଖରେ ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ କରାଯାଇଅଛି। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କେନ୍ଦ୍ରର ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ଡଃ ସଂଘମିତ୍ରା ପଟ୍ଟନାୟକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିବା ସହିତ ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଦିବସର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। କେନ୍ଦ୍ରର ଗୃହବିଜ୍ଞାନୀ ଡଃ ଝୁନିଲତା ଭୂୟାଁ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ସୁସମତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଫଳ ଓ ପନିପରିବାର ଉପାଦେୟତା ପାଇଁ ଘରବାଡ଼ିରେ ପୋଷଣ ବଗିଚା କରି ପରିବାରର ଅପସ୍ତୁଷ୍ଟିକୁ ଦୂର କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା। କେନ୍ଦ୍ରର ପାଣିପାଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡଃ ଜ୍ୟୋତିପ୍ରକାଶ ମିଶ୍ର କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ସହିତ ଏହାକୁ କିପରି ଖାପଖୁଆଇ କରାଯାଇପାରିବ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶତାଧିକ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ସହିତ କୃତଜ୍ଞ ଗ୍ରାମସେବକ ସୁମନ୍ତ କୁମାର ସଲେଙ୍କା ଉପସ୍ଥିତ ରହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଫଳ କରିଥିଲେ।

ଦକ୍ଷତାଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (OMBADC) ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ CBSAE ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଅଛି। ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ୨୦୨୫-୨୬ରେ ଅଦ୍ୟାବଧି କୁକୁଡ଼ାପାଳନ, ମାଛ

ଯାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ, ଛତୁଚାଷ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ, ପନିପରିବା ଉତ୍ପାଦନ, ମହୁଚାଷ ଓ ଫୁଲଚାଷ ଇତ୍ୟାଦି କୃଷି ଉଦ୍ୟୋଗଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୧୨ଟି କୃଷକ ଓ କୃଷିଜୀବି ମହିଳାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ସେବାଭୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ୧୧ଟି ବ୍ୟବସାୟଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ ଶିବିର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ମାନଙ୍କୁ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ବ୍ୟବସାୟିକ ତାଲିମ ସହିତ ସଫଳ ଚାଷୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପରିଭ୍ରମଣରେ ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଛି। କୃଷି ଉଦ୍ୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପରିଦର୍ଶନ କ୍ଷେତ୍ର ଚାଷୀଙ୍କ ଜ୍ଞାନକୌଶଳକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ ପରିସରରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଚାଷୀଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗ ଆପଣେଇ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହୋଇପାରିବେ।

ଆମ ପରିବାର

ପ୍ରମୁଖ ସଂପାଦକ
 ଡ. ସଂଘମିତ୍ରା ପଟ୍ଟନାୟକ, ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂପାଦକ
 ଡ. ଜଗନ୍ନାଥ ପାତ୍ର
ସହାୟତା:
 ଡ. ଝୁନିଲତା ଭୂୟାଁ, ଡ. ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଧଳ
 ଡ. ପ୍ଲୁବିତା ରାୟ, ଡ. ଜ୍ୟୋତିପ୍ରକାଶ ମିଶ୍ର
 ଶ୍ରୀ ଜୀବନ କୁମାର ବିଶ୍ୱାଳ
 ଶ୍ରୀ ଅଂଶୁମାନ ଦେବଶିଷ୍ୟ ନାୟକ
 ଶ୍ରୀମତୀ ସୌଦାମିନି ପ୍ରଧାନ
 ଶ୍ରୀ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ସର୍ଦ୍ଦାର
 ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରମ କେଶରୀ ବେହେରା
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ସାହୁ
ଯୋଗାଯୋଗ:
 କୃଷିବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧, ଶ୍ୟାମାଖୁଣ୍ଟା
 ସା/ପୋ: ଶ୍ୟାମାଖୁଣ୍ଟା - ୭୫୭୦୪୯
 ଫୋନ: ୯୪୩୭୧୪୭୯୩୪
 E-mail: kvkmayurbhanj1.ouat@gmail.com
 www.kvkmayurbhanj.org.in
Subscribe to our official Youtube Channel
Senior scientist and Head, KVK, Mayurbhanj-1

ଭଞ୍ଜଭୂମି କୃଷକ କଥା

The Bhanjabhumi Krushak Katha

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧, ଶ୍ୟାମାଖୁଣ୍ଟା

ସମ୍ବାଦ, ସନ୍ଦେଶ, ସାଫଲ୍ୟର ସବୁଜ ସୂତନା

Quarterly Newsletter

Krishi Vigyan Kendra
Mayurbhanj-1, Shyamakhunta

ଉନବିଂଶତମ ପ୍ରତିବେଦନ

ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୫

କୁଳପତିଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା

ପ୍ରଫେସର ପ୍ରଭାତ କୁମାର ରାଉଳ କୁଳପତି

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧, ୨୦୦୫ ମସିହାଠାରୁ ଜିଲ୍ଲାର କୃଷକମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରିକ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ନିରନ୍ତର ଉଦ୍ୟମ କରିଆସୁଛି। ବଣଜଙ୍ଗଲଘେରା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଅଧିବାସୀମାନେ ଜୀବନଜୀବିକା ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷି, ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ। ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ତାଲିମ, କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ, ଆଗୁଆ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆଦି ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ ତରଫରୁ ‘ଭଞ୍ଜଭୂମି କୃଷକ କଥା’ର ଉନବିଂଶତମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଜାଣି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ। ଆଶା କରୁଛି, ଏହି ପତ୍ରିକାଟି କୃଷି ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଉପାଦେୟ ହୋଇପାରିବ। ମୁଁ ଏହି ପତ୍ରିକାଟିର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି କାମନା କରୁଛି।

ପ୍ରଭାତ କୁମାର ରାଉଳ
(ପ୍ରଭାତ କୁମାର ରାଉଳ)

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା

ପ୍ରଫେସର ପ୍ରଶାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା

କୃଷି ଓ କୃଷକଙ୍କ ପ୍ରଗତି ନିମନ୍ତେ ଗବେଷଣାଲବ୍ଧ ନୂତନ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ଆଦୃତି ନିମନ୍ତେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ସଦାସର୍ବଦା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଛି। ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ଅଧିଷ୍ଠିତ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଥମ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଶ୍ୟାମାଖୁଣ୍ଟା ୨୦୦୫ ମସିହାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦୀର୍ଘ ୧୯ ବର୍ଷରେ ଏହି ପଥରେ ଅନେକ ଉତ୍ତମ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିପାରିଛି। ବିଶେଷ କରି କୃଷି ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷେତ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ଶାଖା ମୁଖ୍ୟତଃ କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ, ଛତୁ ଚାଷ, ଧାନ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ, ପାକଶାଳା ବଗିଚା, କୃଷି ଯାନ୍ତ୍ରିକରଣ, ଜୈବିକ କୃଷି, ପନିପରିବା ଚାଷ ଉତ୍ପାଦନ, ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିଛି। ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାଷୀଭାଇମାନଙ୍କ ଆୟକୁ ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସମନ୍ୱିତ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ନୂତନ ସଂପ୍ରସାରଣ ପଦ୍ଧତିକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଚାଷୀ ଭାଇଭଉଣୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିଛି। ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିନସ୍ଥ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ର ଏହି କେନ୍ଦ୍ର

ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ କେନ୍ଦ୍ର ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଛି। ଏବେ ଓଏମ୍‌ବିଏଡ଼ିସି ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି କେନ୍ଦ୍ରର ଅନେକ ଆଧୁନିକୀକରଣ ଏବଂ ନୂତନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ଥାପନ ହେଉଥିବାରୁ ଚାଷୀ ଭାଇଭଉଣୀମାନେ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଏଥିରୁ ଅନେକ ସୁଫଳ ପାଇପାରିବେ। ଇତ୍ୟବସରରେ ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରୁ ସଫଳତାର ସୂତ୍ରକୁ ନେଇ ପତ୍ରିକା “ଭଞ୍ଜଭୂମି କୃଷକ କଥା”ର ଉନବିଂଶତମ ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରକାଶନ ଉପଲକ୍ଷେ କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ଅନେକ ସାଧୁବାଦ ଏବଂ ଚାଷୀ ଭାଇଭଉଣୀମାନଙ୍କର ବିକାଶ କାମନା କରୁଛି।

ପ୍ରଶାନ୍ତ ମିଶ୍ର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ

ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ କଲମରୁ...

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ନିଜକଥା

୨୦୦୫ ମସିହାରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା ଆମର ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ଇତି ମଧ୍ୟରେ ୨୦ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଛି । ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି । ଏଠାରେ ନୂତନ କୃଷକ ନିବାସ, ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା

ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ସ୍ୱଳ୍ପ ଏବଂ ଦୀର୍ଘସୁତ୍ରା ତାଲିମ), ନୂତନ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳର ପରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆୟୋଜନ କରି କୃଷି ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କୃଷିର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାରରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଏଠାରେ ତାଲିମ ଗ୍ରହଣକରି ଅନେକ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ଛତୁଚାଷ, କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ, ତଳିଘେରାରେ ପନିପରିବା ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ଚାଷପଦ୍ଧତି ଆପଣେଇ ନିଜ ନିଜ ଅଂଚଳରେ ପରିଚିତ ଲାଭ କରିପାରିଛନ୍ତି । ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଧାନ ପିଣ୍ଡ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ ଏକ ଉତ୍କର୍ଷ କେନ୍ଦ୍ରରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉଛି । ରାଜ୍ୟ ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ‘ପଲସ ସିଡି ହବ’ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ତାଲିମ ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଆମ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ନିରନ୍ତର କୃଷି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ସାପ୍ତାହିକ ଦୁଇଥର (ମଙ୍ଗଳ ଏବଂ ଶୁକ୍ରବାର) ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି । ୨୦୨୫-୨୬ ବର୍ଷରେ ଆମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଜିଲ୍ଲାର ଅର୍ଦ୍ଧଶତାଧିକ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଫୁଲଚାଷ ଓ ଫୁଲ ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଛଅ ମାସିଆ ପାଠକ୍ରମ ପ୍ରଣୟନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ସମାଚାର ପତ୍ରିକା ‘ଭଞ୍ଜଭୂମି କୃଷକ କଥା’ର ପ୍ରକାଶନ ଅବସରରେ ଜିଲ୍ଲାର ଚାଷୀଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଶୁଭେଚ୍ଛ ଏବଂ ଶୁଭକାମନା ଜ୍ଞାପନ କରି ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ ଦେବୀ ମା’ କିରେକେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଉଛି ।

ସ୍ୱପ୍ନସିଦ୍ଧା ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟ
(ସଂପାଦିତ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ)

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ର

ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ର, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁକଳ୍ପ, ଯାହା ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ କୃଷି ପାଣିପାଗ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ଓ ଉପଦେଶାକା ଜାରି କରିବା ସହିତ ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ ଓ ଅନୁକୂଳ କୃଷିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥାଏ । ବିଗତ ବର୍ଷେ ମଧ୍ୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୨୦୮ଟି କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପଦେଶାକା ଜାରି କରିଛି ଯାହା ଫଳରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର କୃଷକମାନେ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହା ଛଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ୨୬ ଟି ବ୍ଲକ୍ ପାଇଁ ପ୍ରତି ମଙ୍ଗଳବାର ଓ ଶୁକ୍ରବାର ପାଣିପାଗ ସମ୍ପର୍କରେ କୃଷି ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରି ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଫସଲ ସୁରକ୍ଷାରେ ଏକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଜିଲ୍ଲାର କୃଷକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ୪ଟି କୃଷି ପାଣିପାଗ ସଚେତନତା ଶିବିର ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ଓ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନରୁ କୃଷିକୁ କିପରି ବଞ୍ଚାଇ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ଏଡ଼ାଇ ପାରିବ ସେ

ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । କୃଷି ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଭାଷଣ ସାମୁଦ୍ରିକ ବାତ୍ୟା ଯେପରି ‘ଦାନା’ ଓ ‘ମୋଆ’ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଉପଦେଶାକା ଜାରି କରାଯାଇଥିବାରୁ ଜିଲ୍ଲାର ବହୁତ ଚାଷୀ ଉପକୃତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର କୃଷି ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ପୁରୀ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସମାଚାର ଚାଳନା ମାଧ୍ୟମରେ ପାଣିପାଗ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଚାଷ ଓ ଆର୍ଥିକ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ତତ୍ପରତା ଦେଖାଇ ଆସିଛି । କୃଷି ଉପରେ ପାଣିପାଗର କୁପ୍ରଭାବ, ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକର ସମସ୍ୟା, ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ କମାଇ ଚାଷୀର ଆୟ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ଏହି କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଏହା ସବୁବେଳେ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ।

ଅପପୁଷ୍ଟି ଦୂର ପାଇଁ ମାଣ୍ଡିଆ ଓ ମୁଗର ମାଲୁ ପାଉତର

ଓଡ଼ିଶାରେ ମାଣ୍ଡିଆର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯାହାକି ଏହାର ପୈତୃକ ଗୁଣ, ସାଂସ୍କୃତିକ ମହତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ଲାଭ ଯୋଗୁଁ ଆଦିବାସୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ହିସାବରେ ଆଦୃତ ଲାଭ କରିଛି । ଏହା ହେଉଛି ଏକ ‘ସୁପରଫୁଡ୍’ ଯାହା ଚାଉଳ ଏବଂ ଗହମ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟିକର । ବଜାରରେ ମାଣ୍ଡିଆର ଚାହିଦା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଜିକାଲି ଏଥରୁ ବହୁତ ପ୍ରକାରର ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଅଛି । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ

ବାଜିରିପୋଷି ବ୍ଲକ୍ ଅଧିନସ୍ଥ ଶାଳବଣୀ, ଅସନ, ଜୁନା ଓ ତାରତାପାଳ ଆଦି ଗ୍ରାମରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଓ ମୁଗର ମାଲୁ ପାଉତର ଓ ଛତୁଆର ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଏହି ସବୁ ଗ୍ରାମରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଜାଭ ଖାଅନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଦେଖାଗଲା ମାଣ୍ଡିଆ ଓ ମୁଗ ମାଲୁ ପାଉତର ଓ ଛତୁଆର ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଯଥାକ୍ରମେ ୭ ଓ ୬ ରହିଥିଲା, ଏବଂ ମାଲୁ ପାଉତର ଆଦୃତ ହୋଇଥିଲା । ମାଣ୍ଡିଆ ଓ ମୁଗ ମାଲୁ ପାଉତରକୁ ମହିଳାମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ପାନୀୟ ହିସାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ନିଜ ଲାଭ ମଧ୍ୟ ମାଲୁ ପାଉତରର (ଟ ୨୧୦୦/-) ଛତୁଆ (ଟ ୫୦୦/-) ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ରହିଥିଲା । ତେଣୁ ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଅପପୁଷ୍ଟି ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ପାନୀୟ ହିସାବରେ ବିକ୍ରି ବଟା କରି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବେ ।

ଧାନ ଫସଲରେ ବରଦାନ, ବ୍ୟବହାର କରିବା କିଷାନ ତ୍ରୋନ

ଫସଲରେ ସାଧାରଣତଃ ଚାଷୀମାନେ ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଚେରା ଚାଳିତ ନାପସାକ ଷ୍ଟ୍ରେୟାର ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ଏଥିରେ ୧୫ ଲିଟର ପାଣିତାଳିକୁ ପିଠିରେ ପକାଇ ଚାଳିତାଳି ଫସଲରେ ସିଞ୍ଚନ କରିଥାନ୍ତି ଓ ଏକ ଏକର ଧାନ ଫସଲରେ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ପାଇଁ ୩-୪ ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଥାଏ । ଜମି ଭିତରେ ଚାଳି ସହିତ ଚାଳିତାଳି ସିଞ୍ଚନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କଷ୍ଟ ଓ ଫସଲ ଭିତରେ ଥିବା ବିଷାକ୍ତ ସରାସୁପକ ବିପଦ ଥାଏ । ଏହି ସବୁ ଅଧିକିଆଗୁଡ଼ିକୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧, ଶ୍ୟାମଖୁଣ୍ଟା ତରଫରୁ, ଏହି ବର୍ଷ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଧାନ ଫସଲରେ କିଷାନ ଏଗ୍ରି-ତୋନର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ, ଚାଷୀଙ୍କ ଜମିରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲାର ୪ଟି ବ୍ଲକ୍ କୁଳିଆଣା,

ବଡ଼ସାହି, ଶ୍ୟାମଖୁଣ୍ଟା ଓ ଶୁଳିଆପଦା ବ୍ଲକ୍ରେ ଧାନରେ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକର ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଫିପ୍ରୋନିଲ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମି.ଲି. ହିସାବରେ ୯.୬ ଲିଟର ପାଣି ମିଶାଇ, ତ୍ରୋନ ଦ୍ୱାରା ସିଞ୍ଚନ ହୋଇଥିଲା । ଏକ

ଏକର ଧାନ ଫସଲରେ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ପାଇଁ ୯.୫ ମିନିଟ୍ ସମୟ ଲାଗିଥିଲା ଓ ଗଛର ଉପରୁ ତଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଭାଗରେ ସିଞ୍ଚନ ହୋଇଥିଲା । ଔଷଧ ଓ ପାଣିର ମିଶ୍ରଣକୁ ତ୍ରୋନ, ମାଇକ୍ରୋ ଜଳକଣାରେ ପରିଣତ କରୁଥିବାରୁ ଏହା ଗଛର ସମସ୍ତ ଭାଗରେ ଲାଗି ରହିଥାଏ ଓ ଅପଚୟ ହୋଇନଥାଏ । ଫଳରେ ମାଟି ପ୍ରଦୂଷଣ ହୋଇନଥାଏ । ଏଥିରେ ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୩୫୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହା ବ୍ୟାଚେରା ଦ୍ୱାରା ଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ, ତେଣୁ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ମଧ୍ୟ ହୋଇନଥାଏ । ତେଣୁ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସମସ୍ତ ଫସଲରେ ଚାଷୀଭାଇମାନେ କିଷାନ ଏଗ୍ରି. ତ୍ରୋନ ବହୁଳ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବେ । ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହାର ଦାମ ଉପରେ ରିହାତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ଆଦିବାସୀ କୃଷକ ଭାଇ-ଭଉଣୀଙ୍କ ସେବାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ମୂଲକ ଯୋଜନା

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୧ ତରଫରୁ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ଆଦିବାସୀ ଅଧିଷ୍ଠିତ ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ଆଦିବାସୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ଟିସାଧନ ସହିତ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାବଲମ୍ବି ହେବା ନିମନ୍ତେ ୨୦ ଟି ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଉନ୍ନତ କିସମର ଛତୁମାଣ୍ଡି ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏଥିସହିତ କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜ ବାଡ଼ି ଅଗଣାରେ ଚରିକୁଲୁଥିବା ଉନ୍ନତ ପ୍ରକାରିର ଉଭୟ ମାଂସ ଓ ଅଣ୍ଡାଦିଆ କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ ‘ଅସୀଲ’, ‘ରେନବେରୁଷର’, ‘ଆରଆଇଆର’, ‘କଡ଼କନାଥ’ ଗଣ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଓ ପନିପରିବାର ଉନ୍ନତ କିସମ ଚାରା ମଧ୍ୟ ୨୦ ଜଣ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଆଦିବାସୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ମାନଙ୍କର କିପରି ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିପରି ସେମାନେ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା ।